

MARKÓ BÉLA

Szótár

MARKÓ BÉLA (1951) Marosvásárhely

amikor Freddie Mercury a tenyerébe
írta a *Tavaszi szél vizet áraszt*
kezdetű magyar népdal szövegét...

Mintha valakinek a markában lenne
a tavasz, a szél, a víz, a madár és a virág,
és ha szétnyitja a tenyerét, egyszerre csak
felrepül a madár, kibomlik a virág,
rohan a víz, fújni kezd a szél,
megárasztja a folyót, majd jókedvűen
tovaszáll, de aztán észreveszi
a virágot, és szelíden megsimogatja,
már alig-alig fodrozódik körben az ég,
hiszen a társak is egymásra találtak,
persze ezt csak én képzelem, mert talán
lefordították neki, de a messziről jött
énekesnek mégsem juthatott eszébe semmi
arról a különös betűcsoportról, hogy tavasz,
nem nézett ki egykor kisgyerekként egy
másik furcsa betűcsoporton, vagyis az ablakon,
ahogy végigcsorgott a bő tavaszi eső
az üvegen, nem érezhette annak a fel-felvillanó
betűcsoportnak az illatát, hogy virág,
és nem idézhetett fel benne sem égboltot,
sem lombot, sem felhőt, sem szabadságot
az a szó, hogy szél, nem emlékezhetett
boldogan az első tavaszra, nem gondolhatott
fájdalommal az utolsóra, mert sem az első
veréb, sem az első varjú, sem az első fecske
szárnya nem rebtent meg emlékeiben
arra a szóra, hogy madár, és mégis ott volt
a tenyerében vagy a torkában minden,
mintha maga a tavasz mondaná, hogy tavasz,
mintha maga a szél mondaná, hogy szél,
mintha maga a virág mondaná, hogy virág,
és így tovább, azt hiszem, ide kellene
eljutni mindannyiunknak, hogy érthetetlen
nyelven, érthetetlen szavakkal szóljunk
egymáshoz, csak a dallam, csak a ritmus,
csak a szélfújás, csak a víz zubogása,
csak a szárnycsapkodás induljon el tőlünk,
ti majd lefordítjátok az emlékeitekre,
azok sem egyformák, egyik aranyeső,
másik pityang, esetleg gyöngyvirág,
van-e illata, nincs-e illata, nem tudhatom,
te éneked most, nem pedig mi, Freddie Mercury,
testvérünk a szélben, a vízben, a virágban,
a madárban, úgy hallgatunk téged, mint a tavaszt,

mint az áradást, mint az évszakok váltakozását,
és úgy kellene megérkeznünk nekünk is,
hogy megfejthetetlen szótár legyünk, de aki
kinyit majd minket, mégis elsírja magát.

Kimentés

Elkezdjük kimenteni az adatainkat,
ideje is volt, remélem, nem késtünk el,
hiszen már égnek odabent a képek a falon,
maholnap leroskad a mennyezet,
elszenesednek az ajtók meg az ablakok.

Biztatott Anna, hogy vegyek én is
egy okos karórát, ő már régóta ilyent hord,
és eddig már-már kívülállóként figyeltem,
hogy minden reggel az első dolga
megnézni, hogyan aludt éjszaka,
persze egyebet is tud ez a szerkezet,
lépést számlál, pulzust mér, figyelmeztet,
ha nem mozgunk eleget, és így tovább.

Egy ideig próbáltam ellenállni, hogy
anélkül is tudom, nagyon rosszul
aludtam, többször megébredtem,
mindig van valami, ami ilyenkor
eszébe jut az embernek, és gyötrődik,
nem tud visszaaludni, évekkal ezelőtt
ez nyilvánvalóan nem így volt,
de mondtam már, lángolnak bent
a bútorok, lassan belekap a tűz
a könyvespolcokba és a kéziratokba is.

Végül mégis beadtam a derekamat,
tudat alatt minden bizonnyal az a rettegés
munkált bennem, hogy nem lesz időm
kimenekíteni, ami fontos, így hát
mostantól együtt nézzük reggelente
az elmúlt éjszakát, mutogatjuk egymásnak,
hogy negyvennégy perc ébrenlétből,
harminckilenc perc álmodásból, négy óra
negyven perc felületes alvásból
és másfél óra mélyalvásból állt
az éjszakánk, ami az okos karóra szerint
nyolcvanhárom százalékos teljesítmény.

Egyébként a legutóbbi vasárnap éjszakám
valós adatai ezek, természetesen volt ennél
jobb már, de volt rosszabb is, az a lényeg,
hogy végre pontosan tudom, mennyit álmodtam,
és szerintem az okos karóram, illetve a vele

összekapcsolt telefonom által mért
számokat valahol valaki összesíti,
ennek ma már az égvilágon semmi akadálya.

Szörnyű megalkuvásnak tűnik, de eltérően
költőelődeimtől, Kosztolányi Dezsőtől
és József Attilától, az utóbbi időben már
attól sem félek, hogy talán az álmaimat is
rögzítik valami módon, és az sem lehet
véletlen, hogy az egyik éjszakám
érthetetlen módon kimaradt, technikai
hibára gyanakodtam reggel, de ha jobban
belegondolok, másról lehet szó, olyan
rémálmokat jegyzett le az okos karóra,
hogy végül azt is törölte, ami nem több,
csak százalék, csak arány, legalábbis nálam
nem jelenik meg semmi más, de ezeket a
kisebb zökkenőket leszámítva, ismétlem,
most már elkezdődött a kimentés,
és ez azt jelenti, hogy van remény.

Sietve becsomagolok mindent, amit lehet,
aztán mielőbb ki is hordom, ezért is örülök,
ha hosszú éjszakai álmot jelez reggel
az okos karóra, mert ezek szerint
viszonylag sok fontos részletet sikerült
ismét áttekinteni, majd valószínűleg
még használható állapotban félretenni.

LÓRÁNT JÁNOS DEMETER, *Elmossa az idő* I-II., 2019